

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Культура і релігія»

I. Основна мета засвоєння навчальної дисципліни полягає у формуванні знань про взаємозв'язок культури та релігії.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців всіх спеціальностей/ освітніх програм. Навчальна дисципліна «Релігія і політика» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенції при опануванні циклу освітніх компонентів професійної підготовки.

III. Завдання навчальної дисципліни навчити студентів ознайомлення з мистецькою складовою релігій світу та релігійними аспектами культури.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

Основні знання:

- про релігійний зміст культури через її ціннісний та художній виміри;
- особливості релігії як джерела культурних форм, культурної діяльності та культурного виробництва;
- знати особливості взаємодії сучасної культури з релігійними традиціями світу;
- основні тенденції розвитку релігії та культури у сучасному світі;

вміти;

- аналізувати мистецьку складову релігійних традицій;
- виявляти релігійний зміст культурних явищ та основні релігійні сюжети;
- аналізувати, узагальнювати і робити обґрунтовані висновки щодо ролі релігії в розвитку культури.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Співвідношення культури і релігії.

Культурна складова релігії. Мистецтво в релігії. Релігійна складова культури. Релігія як «лялька культури». Культурформуюча функція релігії.

Тема 2. Релігія та культура в Стародавньому світі.

Культура архаїчних вірувань. Неолітичне світоспоглядання. Єгипетська культура. Книга мертвих. Піраміди. Месопотамська культура. Дуалізм. Храмова проституція. Греко-римська культура.

Тема 3. Язичницькі культури.

Слов'янська культура та язичництво. Демонологія слов'янства. Календар та система свят. Язичницька естетика. Германско-скандинавське язичництво. Пам'ятки писемності та символіка. Руни.

Тема 4. Іndo-буддійська культура.

Індуїстська культура. Головні тексти індуїстської культури. Повсякденність індуса. Індуїстська іконографія. Індуїстське релігійне мистецтво. Біографія Будди - головний сюжет мистецтва буддизму. Буддійський

монах. Буддійський монастир як сакральний простір. Канони зображення Будди. Кіно про буддизм.

Тема 5. Іудейська та Ісламські культури.

Культура Іудаїзму. Базові тексти іудаїзму. Єрусалимський храм. Обряди життєвого циклу. Жінка в іудаїзмі. Єврейські центри паломництва в Україні. Єврейські кладовища та некрополі. Внесок єврейської культури в культуру України. Іслам як образ життя. Жінка в Ісламі. Традиційний жіночий одяг. Ісламське мистецтво.

Тема 6. Православна культура.

Біблія - базовий текст європейської культури. Православна культура. Храм: семантика церкви, її устрій. Іконостас. Іконопис та значення ікон. Канони святих. Православна музика. Паломництво. культ святих, місць, мощей. Київ як сакральний простір.

Тема 7. Католицька та протестантська культури.

Католицька культура. Чернечі ордени. Католицький костюм. Католицька музика. Протестантська культура. Переклади біблії. Музика в протестантському богослужінні. Телесєвангелизм. Стадіонне та телевізійне проповідництво як феномен сучасної культури. Історія Салемських відьом. Антисектантство як феномен сучасної культури. Американські аміші.

Тема 8. Сучасна релігійна культура.

Релігійні сюжети сучасного мистецтва. Релігійне кіно. Цифровізація релігії. Digital church. Фейкові релігії як феномен культури. Соціальні мережі і релігії.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання навчальної дисципліни: кафедра богослов'я та релігієзнавства: доцент, к.філос.н. Г.А. Целковський;

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних— 16 год., практичних— 18 год., індивідуальної роботи— 6 год., самостійної роботи студентів— 50 год.

Дисципліна викладається у IV семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела до вивчення навчальної дисципліни

1. Бодак В. Релігія і культура: взаємовплив і взаємодія. Київ : Коло, 2005. 305 с.

2. Культурологія: українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / [М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. М. Семашко та ін.]; за ред. М. М. Заковича. 4-те вид., випр. і допов. – Київ: Знання, 2009. 589 с.

3. Moore, Albert. C. Iconography of World Religions: An Introduction (Philadelphia: Fortress). Arts in the Religions of the Pacific: Symbols of Life (London: Pinter).

VIII. Система оцінювання: модульний контроль, диференційований залік.

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань, підготовки есе за заданою тематикою.

Підсумковий контроль: залік IV семестрі.

№ п/п	Назва модулів і тем	К р е д и т и Е С Т S			Кількість годин					
			У с ь о г о	С а м о с т і й н а р о б о т а			Аудиторна робота			
					Р а з о м	Л е к ц і й	С е м і н а р с ь к і з а н я т т я	І н д и в і д у а л ь н а р о б о т а	Ба ли	З а л і к
Модуль I. Теоретики соціології релігії		1,2	40	22	18	8	8	2	40	
1.	Співвідношення культури і релігії			4		2	2		7	
2.	Релігія та культура в Стародавньому світі			4		2	2		7	
3.	Язичницькі культури			4		2	2		7	
4.	Індо-буддійська культура			6		2	2		7	
6.	Іудейська та Ісламські культури			4				2	12	
Модуль IV. Монотеїстичні релігійні традиції та сучасний стан		1,8	50	28	22	8	10	4	57	
10.	Православна культура			4		2	2		7	
11.	Католицька та протестантська культури			6		2	4		12	
13.	Сучасна релігійна культура			4		2	2		7	
	Релігійні процеси в сучасній Україні.			4		2	2		7	
14.	Модульний контроль			4				2	12	
15.	Творче завдання			6				2	15	

	Залік									
Усього		3	90	50	40	16	18	6	100	